

PM FÖR THS BOLAG

1 Formalia

1.1 Sammanfattning

Detta PM beskriver hur THS ägande i bolag ser ut, vilka övergripande mål THS har med ägandet samt reglerar hur THS agerar som aktiva ägare.

1.2 Syfte

Syftet med detta PM är dels att skapa gemensamma förutsättningar att utveckla relationen mellan THS som ägare och bolagen och dels att tydliggöra bolagsstyrelsens roll och ansvar i bolagen.

1.3 Omfattning

Detta PM gäller för alla som arbetar med och mot bolagen från THS. PM ska delges bolagsstyrelsen i respektive bolag.

1.4 Historik

Utkast färdigställt 21 juni 2007 av Charlotta Gustafsson.
Fastställt enligt beslut 0607-KS-19017 efter motion av Charlotta Gustafsson.
Omarbetat av Jan Wrzosek och fastställt efter beslut 0809-KS-14008.
Uppdaterad av Olle Gynther-Zillén och fastställt efter beslut 1415-KS-16001.
Omarbetat av Terese Skoog och Filip Schulze och fastställt efter beslut 1617-KS-04002.
Rättat tidigare beslut av Filip Schulze och fastställt efter beslut 1617-KS-09006.
Fastställt enligt beslut 1617-KS-14001 efter yrkande från Terese Skoog.

1.5 Revidering

Revidering av detta PM bör göras vart tredje år för att säkerställa att PM speglar THS verksamhet.

2 Allmänt

2.1 Bakgrund och syfte

Tekniska Högskolans Studentkår innehar 100 procent av aktierna i Teknisk Högskolelitteratur i Stockholm AB, ”Kärbokhandeln” och i Tekniska Högskolans Studentkonsulter Stockholm AB ”THS konsulter”. Detta PM beskriver hur THS avser att utöva ägarstyrning i dessa bolag där THS har ett ägarinflytande.

2.2 Motiv för bolagsägande

THS har valt att driva delar av sin verksamhet i bolagsform av följande skäl:

- Genom att skilja vissa verksamheter från THS centrala verksamheter kan fokus i dessa riktas mot en kombination av medlemsnytta och god kostnadseffektivitet, samt effektiv, långsiktig och hållbar ekonomisk förvaltning.
- Verksamheten ligger utanför THS primära uppgifter och därmed sprids den ekonomiska risken ut och kårens kapital säkras.
- På lång sikt kan bolagen generera en viss avkastning till THS.

2.3 Övergripande mål

2.3.1 För THS ägarutövning

Den övergripande målsättningen för THS ägarutövning är att tillvarata medlemmarna intresse i ägarfrågorna.

2.3.2 För THS bolag

De övergripande målsättningarna för THS bolag är:

- THS bolag ska bedriva sin verksamhet på ett affärsmässigt och kostnadseffektivt sätt.
- THS bolags ska erbjuda service och/eller verksamhet som förenklar och/eller förbättrar studietiden på KTH.
- THS bolags verksamhet ska ge medlemskapet i THS ett mervärde.
- THS bolag ska kännetecknas av ett tillvaratagande av de resurser som finns hos anställda samt ett arbete för jämlikhet, mångfald och likabehandling på alla nivåer.

2.4 Medel för ägarstyrning

THS utövar formellt sin ägarroll gentemot bolagen genom att:

- Fastställa bolagsordningen
- Formulera ägardirektiv
- Utse styrelsen
- Bevilja ansvarsfrihet för styrelsen
- Yttra sig innan beslut i verksamheten som är av betydande vikt fattas av bolagen

2.5 Bolagsordning

Bolagsordningen är det grundläggande konstitutionella dokumentet i varje aktiebolag och innehåller ägardirektiv av tyngsta dignitet. Utöver vad lagen föreskriver om bolagsordningens innehåll ska den inte innehålla andra bestämmelser än sådana av bestående karaktär. Genom bolagsordningen bestämmer THS bolagets verksamhetsföremål och vissa angivna ramar för verksamheten.

Bolagsordningen ändras genom beslut av bolagsstämman. Ändringarna måste registreras hos Bolagsverket för att de ska börja gälla.

2.6 Ägardirektiv

För varje bolag ska ägardirektiv formuleras. Utöver vad som anges i bolagsordningen ska en närmre och mer konkret beskrivning göras av ändamålet med bolagets verksamhet. Detta innebär en formulering av vilka motiv som THS har för att bedriva verksamheten, vilka särskilda uppgifter och mål som bolaget har att lösa, samt vilka restriktioner i verksamheten som THS vill ge. Direktiven ska även innehålla en precisering av de ekonomiska målen.

Ägardirektiven ska vara enkla, tydliga och inte alltför detaljerade, utan ges i form av generella ramar. Direktiven ska upprättas i samråd med respektive bolag, för att de ska kunna ta ansvar för de uppgifter som i samförstånd lagts på dem. Direktiven ska anpassas efter respektive bolags verksamhetsområde, dvs. väljas och preciseras utifrån bolagets förutsättningar, och de ska också harmonisera med de ekonomiska målen.

Ägardirektiven för respektive bolag antas av kärstyrelsen och fastställs därefter på extra eller ordinarie bolagsstämma. Kärstyrelsen ansvarar för att ägardirektiven därefter rapporteras till Kårfullmäktige.

Ägardirektiven bör beslutas årligen, även om ingen revidering av dem sker. Arbetet med ägardirektiven för nästkommande verksamhetsår bör påbörjas i slutet av det aktuella verksamhetsåret, med målet att kunna fastställas på ordinarie bolagsstämma.

2.7 Bolagsstyrelsen

Bolagsstyrelsen, inklusive ordförandeposten, utses av kårstyrelsen för att sedan anmälas till bolagsstämman. Det är kårstyrelsens ansvar att tillsätta en styrelse med förutsättningar att tillvarata bolagets och ägarens intressen samt att ge bolagsstyrelsen mandat att verka inom givna ramar.

I bolagsstyrelsens uppgifter ingår bland annat att fastställa verksamhetsmål och strategi, tillsätta, utvärdera och vid behov entlediga eventuell verkställande direktör, se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet, se till att det finns en tillfredsställande kontroll av bolagets efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för bolagets verksamhet samt säkerställa att bolagets informationsgivning präglas av öppenhet samt är korrekt, relevant och tillförlitlig.

2.7.1 Styrelsens ansvar

Styrelsen ansvarar för att bolaget sköts föredömligt inom de ramar som lagstiftningen, bolagets bolagsordning och ägardirektiv ger.

Styrelsen kan delegera uppgifter till personer inom eller utom styrelsen men inte avbörda sig det yttersta ansvaret för bolagets organisation och förvaltning, eller skyldigheten att sörja för en betryggande kontroll av bolagets ekonomiska förhållanden.

Styrelseledamot ska ägna uppdraget den tid och omsorg och tillägna sig den kunskap som krävs för att tillvarata bolagets och dess ägares intresse.

2.7.2 Styrelsenomineringsprocessen

THS mål är att styrelserna ska ha kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar.

Styrelsenomineringsprocessen koordineras av THS ägarrepresentant.

I de fall som kårstyrelseledamöter söker uppdrag hos THS bolag ska de inte delta i beslutet, och i största möjliga mån inte i någon del av processen som leder fram till beslutet.

THS ska lysa styrelseuppgifterna via THS hemsida. Utifrån ansökningarna avgör kårstyrelsen om ytterligare information eller intervju krävs för att bedöma kandidaternas lämplighet.

Styrelseledamöter ska utses på ett eller två års mandat.

2.7.3 Styrelsens sammansättning

Utgångspunkten för nomineringen ska vara kompetensbehovet i respektive bolagsstyrelse. Styrelsens sammansättning ska vara sådan att styrelsen alltid har branschkunskap och annan kompetens som är direkt relevant för bolaget. Varje ledamot ska ha en stark förmåga att se till bolagets bästa.

En person som sitter som ledamot i THS kårstyrelse ska inte samtidigt sitta som ledamot i någon av bolagsstyrelserna.

Antalet ledamöter regleras i respektive styrelses bolagsordning.

2.7.4 Styrelsens ordförande

Styrelsens ordförande ska väljas av bolagsstämman. Om ordföranden lämnar sitt uppdrag under mandattiden ska styrelsen inom sig välja ordförande för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Ordförande har ett särskilt ansvar att leda styrelsens arbete och se till att styrelsen fullgör sina lagstadgade uppgifter. Styrelseordförandens särskilda roll behandlas i aktiebolagslagen och preciseras i arbetsordningen för styrelsen.

2.7.5 Verkställande direktör

Om bolaget har en verkställande direktör är det en av styrelsens viktigaste uppgifter att utse, utvärdera och vid behov entlediga den verkställande direktören. Verkställande direktör kan ingå i styrelsen men får inte vara dess ordförande.

2.7.6 Styrelsens arvoden

Tekniska Högskolans Studentkonsulter Stockholm ABs styrelse ska arbeta ideellt. Därför ska beslut angående bolagsstyrelsens arvoden inte tas vid bolagens ordinarie stämma.

Tekniska Högskolelitteratur i Stockholm ABs styrelse får ersättning för den arbetsinsats och det ansvar som styrelseuppdraget innebär. Styrelseordförandes och övriga ledamöters arvoden beslutas av bolagsstämman. THS ägarrepresentant ska besluta att bolaget ska arvodera:

- Styrelseordförande och sakkunniga ledamöter 3000 kr per möte, dock högst 10 000 kr per år
- Styrelseledamöter 500 kr per möte, dock högst 2500 kr per år
- Eventuella styrelsesuppleanter 0 kr per år

2.7.7 Styrelsens arbetsordning

Styrelsen ska fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt eget arbete. Finns det i styrelsen en arbetsfördelning mellan ledamöterna ska också den framgå av arbetsordningen. Arbetsordningen ska vara tydlig och väl dokumenterad.

Styrelsen ska minst en gång per år, företrädesvis på verksamhetsårets första styrelsemöte, pröva styrelsens arbetsordning.

2.8 Bolagsstämma

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ och det forum där aktieägarna formellt utövar sitt inflytande. Kårstyrelsen fattar beslut om instruktioner till THS ägarrepresentant, vilken företräder kårstyrelsen under bolagsstämmorna.

Det är ordförandes ansvar att se till att underrättelse om tid och plats för bolagsstämman skickas till THS ägarrepresentant i anslutning till utfärdandet av kallelsen till bolagsstämman.

Styrelsen ska kalla till extra bolagsstämma om kårstyrelsen genom THS ägarrepresentant så begär. Detsamma gäller om bolagets revisor begär att extra stämma ska hållas. Styrelsen kan också på eget initiativ kalla till extra bolagsstämma.

Vid bolagsstämma ska styrelsens ordförande och så många av de övriga styrelseledamöterna närvara att styrelsen är beslutsför. Eventuell verkställande direktör ska närvara.

Till justerare av protokoll från bolagsstämma ska utses aktieägare eller ombud för aktieägare som inte är styrelseledamot eller anställd i bolaget.

2.8.1 Årsstämma

Årsstämma är benämningen på den årliga ordinarie bolagsstämma där årsredovisningen ska framläggas. Årsstämma i bolaget ska äga rum före 15 november och besluta om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt om vinst- eller förlust-dispositioner. Stämman ska också fråga om ansvarsfrihet för styrelsens ledamöter och den verkställande direktören. Beslut ska även fattas i övriga ärenden som enligt lag eller bolagsordningen ankommer på stämman, t.ex. val av styrelseledamöter och revisor. Även eventuella styrelsearvoden och revisionsarvoden ska fastställas av stämman.

Vid årsstämma ska såvitt möjligt samtliga styrelseledamöter närvara.

2.9 Information från bolagen

Bolagen är skyldiga att informera kårstyrelsen om den ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen. Informationen lämnas på initiativ av kårstyrelsen eller bolagen själva.

Informationen ska bland annat omfatta:

- Ekonomiska resultat och ekonomisk ställning – i samband med THS halvårsprognos
- Budget med verksamhetsplan – en gång per år

Bolagen ska i slutet av september lämna en preliminär årsredovisning till kårstyrelsen som underlag för THS årsredovisning. Bolagen ska bereda årsredovisningen så årsstämman kan hållas enligt 2.8.1, innan kårfullmäktige behandlar THS årsredovisning.

2.9.1 Hantering av frågor som är av större vikt

Bolagen har alltid skyldighet att informera THS ägarrepresentant i frågor som rör väsentliga förändringar i verksamheten, t.ex. målsättningsfrågor, större finansfrågor, större investeringar, förvärv och försäljningar, dotterbolagsbildningar samt nya verksamhetsområden.

2.10 Regleringar

Bolagen har lagar och förordningar att följa, t.ex. Aktiebolagslagen, som innehåller grundläggande regler om bolagets organisation. Förutom denna förväntas bolagsstyrelserna också känna till och följa de regleringar som görs genom bolagsordningen, ägardirektiven och förekommande avtal mellan THS och bolagen.

3 Principer för THS som ägare i bolag

3.1 Grundprinciper för THS ägande

THS ska vara behjälplig vad gäller att bolagens ska få tillgång till THS informationskanaler.

THS ska utnyttja de kontakter som finns på KTH för att göra bolagen och dess service synliga på campus samt vara lyhörda för vad studenterna efterfrågar.

THS kårstyrelse samt THS heltidsarvoderade ska genom THS ägarrepresentant hålla sig uppdaterad om vad som händer inom bolagen samt känna till bolagens målsättningar.

3.1.1 Uppdraget som THS ägarrepresentant

I uppdraget som THS ägarrepresentant ingår följande huvudsakliga uppgifter:

- Att närvara på samtliga bolagsstämmor och rösta för THS räkning.
- Att vara kontaktperson mellan THS som ägare och bolagens styrelser och hålla regelbunden kontakt med bolagsledningen och studeranderepresentanter i bolagsstyrelserna.
- Att närvara på bolagens styrelsemöten för att hålla sig uppdaterad om styrelsernas arbete och bolagens verksamhet, ekonomi och långsiktiga mål. Ägarrepresentanten ska utifrån det rapportera till kårstyrelsen och kårledningen om bolagens verksamhet.

Om inte kårstyrelsen beslutar annorlunda är vice kårordförande THS ägarrepresentant i THS bolag.

3.1.2 Rapportering till Kårfullmäktige

Kårfullmäktige ska minst en gång per år få rapport om verksamheten och det ekonomiska läget i bolagen direkt från bolagsledningen. Kårfullmäktige ska utöver detta även få rapportering om verksamheten från THS ägarrepresentant.

Kårfullmäktige ska dessutom årligen, förslagsvis i samband med rapporter från bolagsledningen från respektive bolag, föra en diskussion kring bolagets syfte och målsättningar, detta för att hålla diskussionen kring THS ägande i bolag levande samt för att skapa underlag till ägardirektiven.

3.2 THS olika roller gentemot bolagen

I de fall där THS inte enbart har ett ägarintresse i bolaget utan även andra intressen ska THS inte utnyttja sin ägarposition i förhandlingen. Sådana situationer kan t.ex. vara att tala för studenter, agera som hyresvärd eller vid köpande av konsulttjänster.